

ROVNOST

LIST KOMUNISTICKÉ STRANY ČESKOSLOVENSKA NA MORAVĚ

ČÍSLO 208

NEDĚLE 5. ZÁŘÍ 1948

CENA 2.50 Kč

Dr. Edvard Beneš zůstává navždy v dějinách naší republiky

Dnes ráno se sešla vláda ke své mimořádné schůzi. Už na první pohled bylo zřejmo, že je to schůze neobvyklá, protože ministři přišli v černém, a ačkoli se normálně v zasedací síni před schůzí živě debatuje, tentokrát bylo slyšet jen polohlasné vážné poznámky.

Vážení přítomní,

Je tomu necelé tři měsíce, kdy byl nám předčen v mimořádném zasedání vlády list presidenta dr. Edvarda Beneše, kterým oznamoval, že ze zdravotních důvodů na radu lékařů resignuje na svoji funkci presidenta republiky. Jeho resignace naplnila nás lítostí. Brali jsme ji na vědomí v pevné důvěře, že zaslužený odpocinek a klid obnoví jeho ofřesené zdraví a osvěží jeho životní síly, které on po dlouhá léta cele službám národa a republiky obětoval.

Bohužel, naše přání zůstalo nevyplněno. Dr. Edvard Beneš večer svůj plodný, práce i bojů plný život dokončil.

Předčítaje nám z tohoto místa list dr. Edvarda Beneše, oznamující resignaci na úřad presidenta, řekl tehdejší předseda vlády, dnešní president republiky Klement Gottwald:

„I když dr. Edvard Beneš odchází z funkce presidenta republiky,

zůstává již navždy v dějinách naší republiky, v dějinách velkého zápasu československého lidu za svobodu a nezávislost, za stát pokrokový a sociálně spravedlivý.“

Toto ocenění zásluh a význam dr. Edvarda Beneše můžeme my dnes, hluboce pohnuti jeho smrtí, jen zřetelně zdůraznit.

Zemřel nám věrný syn naší vlasti, muž, který v plném soulaď se svým přesvědčením věnoval obětavě celý svůj život a své velké schopnosti práci pro československý lid.

Státník, který od samého zrodu naší republiky spolupracoval při jejím budování.

Člověk pokrokový, který i za druhé světové války, kdy bylo nutno bojovat proti zvrácené fašistické reakci za znovudobytí naší národní a státní samostatnosti, dovedl najít v době, ve které mnozí zakolísali, svoje správné místo.

Tento realistický smysl dr. Edvarda Beneše, najít v rozhodujících chvílích správné místo po boku národa a lidu, v řadách práva a pokroku je to, co nejvíce uznáváme a oceňujeme.

To je také to, co mu jeho nepřítelé z kruhu reakce nejvíce zazlívali a vyčítali. Proto již v době první republiky domácí reakce překážela často úspěšnému rozvoji jeho práce pro zajištění naší republiky. Tyto intriky dostoupily vrcholu v roce 1935, kdy měl být dr. Beneš volen po prvé za presidenta.

Spojenému úsilí pokrokových sil se tehdy podařilo zmařit intriky proti jeho volbě sprádné. Již tehdy usilovala naše domácí reakce postavením vlastního kandidáta zavést republiku na zhoubnou cestu spolupráce s fašismem a s mezinárodní reakcí.

Dr. Beneš zasedl na presidentský stolec jako představitel pokrokových a demokratických sil republiky.

Soustředil také hlavní pozornost na zabezpečení republiky před narůstajícím nebezpečím německého fašismu. Přes opočné snahy agrární-kapitalistické křídly až do posledka vytrval ve svém odporu proti jakémukoli paktování s německým imperialismem. Proto se také domácí reakce v plném soulaď s běsnící nenávistí nacistických pohlavárů ihned po Mnichovu postavila o to, aby dr. Beneš byl odstraněn z presidentského úřadu.

Spojená domácí reakce tím ovšem nezabránila další práci dr. Beneše pro Československo a pro jeho osvobození z moci okupantů. Sotvaže byla rozpoutána druhá světová válka, stál znovu dr. Beneš v čele československého zahraničního odboje. Přes reakční tendence, které se i

v emigraci silně uplatňovaly, správně rozpoznal dr. Beneš, že hlavní pomoc pro osvobození republiky je nutno hledat u mocného Sovětského svazu, jehož hrdinná armáda se ukázala být jedinou silou, schopnou zdat se nacistickou hydry. Stejně realisticky vyvodil dr. Beneš tehdy důsledky ze zkušenosti mnichovské a rozhodl se, že pro novou republiku je nutno hledat jedinou skutečnou záruku samostatnosti na slovanském východě.

Sovětský svaz stejně jako v dobách předmnichovských a mnichovských projevů i v druhé světové válce své upřímné přátelství k Československu a plně pochopení pro potřeby čs. odboje domácího i zahraničního. Sovětský svaz byl první velmocí, která uznala zahraniční čs. vládu a obnovila dřívější spojenecké svazky s Československem.

Trvalý výraz našla nová československá zahraniční politika

za moskevské návštěvy

dr. Edvarda Beneše, když dne 12. prosince 1943 byla podepsána základní smlouva mezi CSR a Sověty o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci. Sjednáním této smlouvy, která naší republiku plně zajišťuje před nebezpečím německé rozpinavosti, vyvrcholilo politické úsilí dr. Beneše za druhé světové války.

Rovněž v oboru vnitřní politiky se snažil dr. Beneš najít pro republiku novou záruku před opakovaním mnichovské zrády. Vycházeje z poznání, že

jen lid může zajistit trvalou existenci a bezpečnost nového Československa,

vyslovil president dr. Beneš za moskevských porad československých politických představitelů souhlas s novým politickým programem, který byl pak vtělen v košický vládní program a dal základ lidové demokratickému zřízení nové republiky.

Ve smyslu stěžejních myšlenek tohoto programu zařídil dr. Beneš i svou práci v osvobozené republice. Všechny základní dekrety a zákony, jímž bylo provedeno znárodnovací dílo a zaveden lidově-demokratický řád, nesou podpisy dr. Beneše.

Jeho jméno zůstává tak navždy spojeno s historickými změnami doby porevoluční.

jímž byl dán základ pro budování nové naší republiky, šťastného do-

movy českého a slovenského pracujícího lidu.

Ve smyslu košického programu, doplněného budovatelským programem Gottwaldovy vlády, postupoval president dr. Beneš i ve slavných únorových dnech, kdy československý lid definitivně sčítával se zbytkem domácí reakce, a překázal tak jejich sen, o zavlčení republiky do vod předmnichovských. V plném soulaď s jednotným projevem vůle pracujícího lidu schválil president dr. Beneš vládu obrozené Národní fronty a tím umožnil další klidný a zdárný vývoj naší republiky.

Provázen věčností českého a slovenského lidu za veliké dílo, vykonané k prospěchu republiky, odešel v červnu tohoto roku na radu lékařů do soukromí, aby vzdálen ruku každodenní práce, obnovil své ohrožené zdraví. Postup nemoci se však již nepodařilo zastavit. Včera, dne 3. září 1948, náš druhý president naší republiky dr. Edvard Beneš, nás navždy opustil. Zpráva o jeho smrti vyvolává hluboký žal v srdcích všeho našeho lidu, který si nesmírně vážil jeho obětavé a nezištné práce pro stát, jeho zajištění a jeho rozkvet.

Všichni, ze mluví a plněni souhlasem vás všech prohlásil: Jménem československé vlády vzdávám čest památce dr. Edvarda Beneše. Jeho jméno navždy zůstane spjato s velkým úsilím českého a slovenského lidu o vybudování silné a šťastné republiky. Buď proto věhynoucí čest jeho památce.

O. Španiel snímá posmrtnou masku dr. E. Beneše

ČTK - Sezimovo Ústí 4. září
V pátek o 19. hodině se rozzevřel na více kostelíku v Sezimově Ústí umíráníček. Zněl po celou hodinu a oznamoval úmrtí druhého presidenta dr. Edvarda Beneše. U vchodu do úmrtního domu zaujaly místo čestné hlídky hradní stráže. Před zahradou se utvořily skupiny občanstva z obce i okolí a z nich jednotlivci i celé skupiny přinášeli první kytky.

Brzy po 19. hodině začaly docházet paní Haně Benešové soustrastné depeše. První byla od presidenta republiky Klementa Gottwalda a jeho choti.

V noci na sobotu 4. září a v časných sobotních hodinách ranních se Sezimovo Ústí město Tábor vyzdobily smutečně. Státní vlajky na budovách veřejných i soukromých jsou spuštěny do poloviny žerdě, na soukromých

Dr. Edv. Beneš v kabinetu Molotovově o družném rozhovoru s vedoucími státníky SSSR.

Státní pohřeb dr. Beneše: z Pantheonu do Sezimova Ústí

Vláda vyhláší je týdenní státní smutek

Sv - Praha 4. září

V dnešní mimořádné schůzi projednala vláda některé podrobnosti v souvislosti s pohřbem druhého presidenta republiky dr. Beneše a vydala také některá usnesení v souvislosti s jeho úmrtím. Bývalému presidentu republiky dr. Edvardu Benešovi bude vypraven státní pohřeb v uznání jeho mimořádného významu a vynikajících zásluh o národ a stát.

Třebaže o dni pohřbu nebylo dosud definitivně rozhodnuto, je pravděpodobné, že bude v úterý nebo ve středu. Vláda také vyhláší státní smutek na dobu jednoho týdne, který potrvá do pátku 10. září. Po dobu státního smutku odpadá všechny slavnosti a veřejné projevy. Na všech státních a úředních budovách v republice budou vyvěšeny státní vlajky na půl žerdi, po případné smuteční prapore, a to ode dne úmrtí až do 8 hodin večer v den pohřbu. Členové vlády i představitelé ústředních útvarů zachovají oficiální smutek ode dne úmrtí až do dne pohřbu a neúčastní se v té době veřejných představení, koncertů, ani jiných podniků. Ve státním divadle nebudou pořádána představení v den pohřbu. Podobně se zařadí i jiná divadla, biografy a ostatní podniky. Ode dne úmrtí až do následujícího dne po pohřbu mají veřejné podniky volit program vážného rázu. Vláda vybízí občanstvo, aby se připojilo ke státnímu smutku vyvěšením vlajek na půl žerdi nebo vyvěšením praporů smutečních. V den pohřbu, může být pracovní doba státních a veřejných zaměstnanců ve Velké Praze upravena tak, aby se mohli účastnit pohřbu, při čemž se ponechává úřadům, aby zařídily nutnou službu. Využívání v den pohřbu upravení ministerstva školství jednotně. Podrobnosti, související s vypravením státního pohřbu, vypracuje zvláštní mezinárodní komise, vládou zvolená.

Krajský výbor Komunistické strany Československa v Brně

zaslal paní Haně Benešové tento telegram:

Paní Hana Benešová,
Sezimovo Ústí.
Jménem krajského výboru Komunistické strany Československa v Brně vyjadřujeme Vám naši hlubokou soustrast k úmrtí dr. Edvarda Beneše a ujišťujeme Vás, že v této kruté chvíli sdílíme s Vámi Váš hluboký bol.
Posl. Kapoun Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

Posl. Šling

domcích jsou vyvěšeny černé prapory a drobné černé praporečky vlají z čestných oken.

Na adresu paní Hany Benešové doporučuje pošta nové a nové soustrastné projevy. V sobotu dopoledne přicházely také kondolenční návštěvy. První byla deputace MNV ze Sezimova Ústí, vedená předsedou Josefem Keřtem.

Na verandě přední části presidentovy vily jsou vyloženy kondolenční archy, do kterých se přicházejí zapisovat četné soukromé osoby i zastupci korporací a úřadů.

Dr. Edvard Beneš leží na úmrtním loži, má klid v tváři. Na bílém prostěradle leží rudá růže. V dopoledních hodinách sobotních sejme akademický sochař O. Španiel posmrtnou masku zesnulého.

Lékaři o nemoci dr. Edvarda Beneše

ČTK - Sezimovo Ústí 4. září
Lékaři, ošetřující bývalého presidenta dr. Edvarda Beneše, universitní prof. MUDr. Hynek, univ. prof. MUDr. Henner a primář dr. Jelínek, vyličili zpravidla ČTK nemoc dr. Beneše takto: Podle záznamů z doby exilu dr. Beneše za druhé světové války se ukázaly první příznaky nemoci již v Anglii r. 1943. President tehdy začal trpět občasným zvýšením krevního tlaku a menšími závratěmi. V červenci minulého roku nabyla choroba poprvé povážlivější formy. Dr. Beneš byl postižen úžehem, když na legionářském sjezdu v Praze stál po několik hodin na slunci s nepokrytou hlavou. Na to se dostavila nevolnost, únava, slabost levé ruky a nohy a president musel zůstat na lůžku. Byl nucen odložit i svou cestu do Topolčianek. Když příznaky choroby ustoupily a dr. Beneš přece jen odjel, musel i v Topolčiankách ulehnout. Tam se u něho po prvé dostavila porucha řeči.

Začátkem srpna tohoto roku se cítil dr. Beneš velmi dobře. Dne 19. srpna se však projevil jeho choroba, to je kornatění mozkových cév, v plné síle. Dostavila se opět porucha řeči, spojená s poruchou hybnosti a polykání, a to zcela náhle bez zjevné příčiny. Porucha pohybování a polykání se upravila, porucha v řeči však zůstala. V noci na pondělí 30. srpna se stav nemocného silně zhoršil. Nastala krize a dr. Beneš upadl do bezvědomí. V pondělí ráno přijel do Sezimova Ústí prof. dr. Hynek a o poledni prof. dr. Henner, kterého prof. dr. Hynek povolal. Oba profesori spolu s primářem dr. Jelínkem, který nemocného, již ošetřoval, našli nemocného při částečném vědomí a zdálo se, že nemoc ustupuje a nastává obrát k lepšímu, i když byl nemocný stížen tentokrát, obrnou pravé strany těla. Protože teplota nemocného v noci stoupala, použili lékaři penicillinu, aby zabránili případnému zápalu plic. Nemohli však zabránit rozvoji hlubokého bezvědomí, ze kterého se již nemocný neprobral.

Chvilí se zdálo, že jeho stav se přece jen lepší. V úterý odpoví ledně začal slábnout i jeho krevní oběh, krevní tlak klesal a ukázala se nepravdivost srdeční činnosti, až do té doby úplně normální. Po zásahu lékařů se činnost srdce upravila. Přesto nemohl lékařů zaručit, že nemocný překáží noc. Přece však se jim podařilo zvednout krevní tlak a ve středu poznavu vyrovnal jeho nepravdivou srdeční činnost. I krevní tlak se poněkud zvýšil, ale vědomí se nevrátilo. Nález na plicích při použití penicillinu zůstal naprosto čistý.

Lékaři zdůrazňují, že intelekt nemocného nebyl nikdy jeho chorobou porušen, a stejně tak že zůstala nedotčena jeho soudnost. U dr. Beneše nebyly konstatovány žádné choroby ledvin a stejně se nikdy u něho neobjevila cukrovka. Lékaři také zdůrazňují, že vzhled nemocného zůstal dobrý. Nemocný byl klidný, a i když nemohl mluvit, vyjadřoval důvěru ve své uzdravení. Ani v jeho fyziognomii nedošlo ke změnám, což nasvědčuje tomu, že neměl bolesti.

(Pokračování na straně 2.)

(Pokračování na straně 2.)

(Pokračování na straně 2.)

